

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-226
17 березня 2020 року

**Прем'єр-міністру України
Шмигалю Д. А.**

*Про перегляд обсягу
освітньої субвенції на 2020 рік*

Вельмишановний Денисе Анатолійовичу!

Асоціація міст України проаналізувала стан забезпеченості потреби виплати заробітної плати у 2020 році педагогічним працівникам за кошти освітньої субвенції серед міст та ОТГ з урахуванням розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.02.2020 року № 116-р «Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству освіти і науки на 2020 рік, та розподіл освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам» (довідка додається).

АМУ встановила, що в середньому дефіцит освітньої субвенції у 2020 році складає 5,5%, що на 3,5% менше, ніж у 2019 році. У той же час зберігається тенденція дофінансування з місцевих бюджетів заробітної плати педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти. При цьому, як зазначають органи місцевого самоврядування, власних ресурсів недостатньо для забезпечення оплати праці педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти.

Зважаючи на вище зазначене, просимо Вас переглянути обсяги освітньої субвенції на 2020 рік, а також врахувати пропозиції органів місцевого самоврядування, спрямовані на вдосконалення формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами та вирішення в цілому питання дефіциту коштів на заробітну плату педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти.

Сподіваємось на вирішення цього питання.

Додатки на 4 арк.:

1. Аналітична довідка – 2 арк.;
2. Інформація про стан незабезпеченості виплати заробітної плати педагогічним працівникам за кошти освітньої субвенції у 2020 році – 1 арк.

**З повагою
В. о. Виконавчого директора Асоціації**

В. В. Сидоренко

Мозгова Л. А.
486-30-82

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА

про стан забезпеченості потреби виплати заробітної плати педагогічним працівникам закладів освіти за кошти освітньої субвенції у 2020 році

Асоціація міст України провела у березні 2020 року опитування органів місцевого самоврядування про стан забезпеченості потреби виплати заробітної плати педагогічним працівникам за кошти освітньої субвенції. До АМУ станом на 17 березня 2020 року надійшло 126 листів від органів місцевого самоврядування щодо дефіциту освітньої субвенції у 2020 році. В опитуванні не брали участь адміністративні райони та області.

У цілому порівняно з минулим роком зменшився відсоток громад, у яких наявний дефіцит освітньої субвенції (у 2019 році наявність дефіциту підтвердили 63 органи місцевого самоврядування). Це передусім пов'язано з переглядом її формульного розрахунку та корегуванням обсягів освітньої субвенції окремим місцевим бюджетам на врахування реального контингенту здобувачів освіти. Йдеться про розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.02.2020 року № 116-р «Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству освіти і науки на 2020 рік, та розподіл освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам», яким перерозподілено 2,2 млрд грн. для місцевих бюджетів, де в закладах освіти зріс учнівський контингент, та постанову Кабінету Міністрів України від 19.02.2020 року № 114 «Про внесення змін до формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами». Так, 52 ОТГ та місто обласного значення підтвердили наявність дефіциту освітньої субвенції, що складає 211,3 млн грн, що на 72% менше, ніж минулого року, коли заявлений дефіцит освітньої субвенції склав 740,7 млн гривень. У середньому дефіцит освітньої субвенції у 2020 році складає 5,5%, що на 3,5% менше, ніж у 2019 році.

У той же час у 2020 році зберігається тенденція дофінансування з місцевих бюджетів заробітної плати педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти. Зокрема, 47 органів місцевого самоврядування на ці потреби спрямовують 334,2 млн гривень. При цьому 16 громад визнають, що власним ресурсом не перекрыють потребу, що складає для них 91,6 млн гривень.

У розрізі областей дефіцит освітньої субвенції серед громад найбільший у Чернігівській області – 13%, Рівненській – 8%, Донецькій, Івано-Франківській, Тернопільській та Полтавській областях – 7%. Найменше громад, що мають дефіцит освітньої субвенції, у Херсонській та Чернівецькій областях – 1,2%.

При цьому відповідно до пункту 3 Формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами (далі – Формули), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1088 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 лютого 2020 року

№ 114), розрахункова наповнюваність класів повністю відповідає фактичній у містах-обласних центрах (у середньому 28,4 учні), у містах обласного значення (у середньому 25,4 учні, у той же час нижчою від розрахункової є наповнюваність у 7 містах, зокрема Донецької та Луганської областей, що пов'язано з політичною та демографічною ситуацією у громадах), фактична середня наповнюваність класів в ОТГ у середньому сягає 17 учнів. Зважаючи на фактичну наповнюваність класів, найменш оптимізованою є мережа закладів загальної середньої освіти Чернігівської, Рівненської областей, окремі громади, що потребують приведення мережі закладів освіти до відповідності формульному розрахунку, наявні у Волинській, Донецькій, Івано-Франківській, Київській, Луганській, Полтавській, Сумській, Тернопільській та Черкаській областях. Зважаючи на це, актуальним залишається питання оптимізації мережі, що не здійснюється, зокрема, з об'єктивних причин: значної віддаленості населених пунктів та відповідно закладів освіти; відсутності коштів у місцевих на закупівлю шкільних автобусів, їх утримання та технічного супроводу; повільного оновлення законодавства у сфері та пов'язаної з цим затримки у приведенні статутів закладів освіти та визначенні рівнів освіти у них; термінами об'єднання громад та потребою забезпечити перехідний період; спротивом мешканців щодо реорганізації закладів освіти та ін.

У той же час недосконалість Формули розподілу освітньої субвенції, як причина появи дефіциту, залишається актуальною проблемою.

Зокрема, під час опитування міста та ОТГ зазначили такі основні недоліки Формули:

- 1) Формула не враховує години індивідуального навчання (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах»). Наприклад, для м. Володимир-Волинського недоотримання субвенції на 13,9 ставок педагогічних працівників складає 2068,6 тис гривень.
- 2) Формула не враховує видатки на заміну тимчасово відсутніх працівників. Наслідком цього стає запровадження негативної практики «безкоштовних замінів» або інтенсифікації навчальних годин тих уроків, з яких відпустили учнів, наприклад, через хворобу вчителя. Така ситуація певним чином погіршує якість освіти.
- 3) Формула не враховує реальну потребу на оплату праці вихователів груп подовженого дня (1 ставки на 1 заклад недостатньо).
- 4) Формула для міських ОТГ, на території яких є сільські населені пункти, розрахована як для міст обласного значення та не враховує розрахункову наповнюваність класів для сільської території.

Окрім того, в доведеному обсязі освітньої субвенції не врахована повна сума надбавки за престижність педагогічним працівникам, граничний обсяг якої може сягати 30% посадового окладу, та не профінансована достатньо виплата щорічної винагороди.

Зважаючи на вище зазначене, **Асоціація міст України пропонує:**

1. Переглянути обсяг освітньої субвенції для міст та об'єднаних територіальних громад, які мають дефіцит коштів на заробітну плату вчителів із метою збільшення обсягів освітньої субвенції для цих бюджетів. Джерелом покриття таких видатків визначити обласні бюджети та резерв освітньої субвенції 2020 року в Державному бюджеті України.

2. Внести до початку бюджетного процесу 2021 року зміни до Формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами з метою усунення недоліків, викладених вище.

3. Підготувати нормативні акти щодо комплексного плану заходів з формування сучасних стандартів мережі закладів освіти, зокрема ліцеїв, та внести зміни до механізму фінансування закладів середньої освіти, які забезпечують навчання на дому.

4. Застосувати індивідуальний підхід до розрахунку обсягів освітньої субвенції місту Торезьк Донецької області, як такому, що знаходиться на лінії зіткнення, виходячи із фактичної наповнюваності класів.

Аналітичний центр АМУ

ІНФОРМАЦІЯ

про стан незабезпеченості виплати заробітної плати педагогічним працівникам за кошти освітньої субвенції у 2020 році

№ п/п	Область	Тип (місто/ОТГ)	Назва міста /ОТГ	Загальний обсяг субвенції з урахуванням розпорядження КМУ від 12.02.2020 на 2020 рік (тис. грн.)	Загальна потреба на 2020 рік (тис. грн.)	Дофінансування з місцевого бюджету (тис. грн.)	Середня наповнюваність класів	Обсяг дефіциту освітньої субвенції (тис. грн.)	% дефіциту
1	Вінницька	ОТГ	Брацлав	7535,2	8640,6	0	18	1105,4	12,8
2	Вінницька	ОТГ	Немирів	28911,5	35807,8	6896,3	19	0	0
3	Вінницька	ОТГ	Дашів	17815,7	18154,8	0	13	339,1	1,9
4	Волинська	ОТГ (обл.центр)	Луцьк	358 681,60	369 020,80	10 339,20	27,29	0	0
5	Волинська	ОТГ	Павлівка	23351,1	26787,4	0	10,3	3436,3	12,8
6	Волинська	місто	Нововолинськ	77226,2	79312,1	398	27,7	1687,9	2,1
7	Волинська	ОТГ	Устилуг	19479,8	19680,7	200,9	12,09	0	0,0
8	Волинська	місто	Ковель	130900,5	136501,4	5600,9	27	0	0,0
9	Волинська	місто	Володимир-Волинський	59341,2	65180,4	898,4	27,1	4941	7,6
10	Дніпропетровська	ОТГ	Покров	56014,5	57734,2	1719,7	26,8	0	0
11	Дніпропетровська	ОТГ	Межова	31805,4	34271,273	0	13,25	2465,9	7,2
12	Дніпропетровська	місто	Кривий Ріг	903548	927467,8	23919,8	26	0	0
13	Дніпропетровська	місто	Жовті Води	58947,1	69861,9	0	26,1	10914,8	15,6
14	Донецька	місто	Торецьк	62471,9	66805	3619,9	20	713,2	1,1
15	Донецька	місто	Дружківка	64239,2	73664,7	9335,5	24	90,0	0,1
16	Донецька	місто	Краматорськ	240913,7	240975,0	0	25,4	61,3	0
17	Донецька	місто	Добропілля	103402,9	106033,8	2630,9	25,76	0	0
18	Донецька	місто	Маріуполь	529904,9	555219,1	0	26,5	25314	4,6
19	Донецька	ОТГ	Олександрівка	28710,6	29211,1	0	10,5	500,5	1,7
20	Запорізька	ОТГ	Якимівка	58529,0	59007,8	478,8	14,5	0	0
21	Запорізька	місто	Енергодар	85283,4	111566,9	26283,5	27,7	0	0,0
22	Запорізька	місто (обл.центр)	Запоріжжя	936645,1	1053865,3	76680,8	27,8	40539	3,8
23	Запорізька	ОТГ	Пологи	46972,1	61752,6	14780,5	17,2	0	0
24	Івано-Франківська	ОТГ	Тлумач	38381	41982,2	0	15	3601,2	8,6
25	Івано-Франківська	місто	Бурштин	22966,7	25019,5	0	22,6	2052,8	8,2
26	Івано-Франківська	місто	Коломия	126981,8	130061,8	1500	24,7	1580,0	1,2
27	Івано-Франківська	ОТГ	Войнилів	13124,5	14684,6	0	15	1560	10,6
28	Івано-Франківська	ОТГ	Новиця	21990,5	22312,3	169,9	16	152	0,7
29	Івано-Франківська	ОТГ	Витвиця	20339,3	20839,3	0	13	500	2,4
30	Київська	ОТГ	Тетіїв	46933,4	50436,6	0	13,6	3503,2	6,9
31	Київська	місто	Переяслав	48052	50941,7	2889,7	26,6	0	0
32	Луганська	ОТГ	Білокуракине	30514,9	31094,2	0	14,2	579,3	1,9
33	Луганська	місто	Лисичанськ	121613,7	137432,5	15818,8	24,42	0	0,0
34	Львівська	місто	Самбір	58619,5	63576,9	3670	25,5	1287,4	2,0
35	Львівська	місто	Стрий	98124,3	114042,1	15917,8	27,5	0	0
36	Львівська	ОТГ	Радохів	40656,3	48274,8	2033,7	15,24	5584,8	11,6
37	Миколаївська	місто (обл.центр)	Миколаїв	588794,9	599122,03	10327,13	27,92	0	0
38	Миколаївська	місто	Южноукраїнськ	53880,0	63734,3	9854,3	25,0	0	0
39	Одеська	ОТГ	Любашівка	26516,6	27217,3	0	21	700,7	2,6
40	Одеська	ОТГ	Березівка	28770,8	29045,7	0	22	274,9	0,9
41	Одеська	місто	Южне	48283,7	55315,4	7031,7	27	0	0
42	Одеська	місто	Білгород-Дністровський	92430,1	95474,7	0	26	3044,6	3,2
43	Полтавська	ОТГ	Гадяч	32605,4	34205,4	0	23,4	1600,0	4,7
44	Полтавська	ОТГ	Глобине	35262,4	38462,0	3199,6	16	0	0
45	Полтавська	місто	Лубни	64802,3	69389,2	1583,9	25,6	3003,0	4,3
46	Полтавська	ОТГ	Горішні Плавні	74426,8	75102,9	256,2	26,03	419,9	0,6
47	Полтавська	місто	Миргород	54098,5	59947	0	25	5849	9,8
48	Полтавська	ОТГ	Красна Лука	8149,7	9485,6	1335,9	9,18	0	0
49	Рівненська	ОТГ	Крупець	20402,2	21130	727,8	14	0	0
50	Рівненська	ОТГ	Козин	16118,3	17481,4	0	13	1363,1	7,8
51	Рівненська	місто	Дубно	61881,3	65628,9	3747,6	25	0	0
52	Рівненська	ОТГ	Демидівка	27353,6	31085,7	0	14,1	3732,1	12
53	Рівненська	ОТГ	Млинів	46476,3	48752,4	0	14,5	2276,1	4,7
54	Рівненська	ОТГ	Радивилів	41015,8	42970	0	18,77	1954,2	4,5
55	Рівненська	ОТГ	Вараш	79948,9	108788,5	28839,6	25,9	0	0,0
56	Сумська	ОТГ	Хотень	10145,0	11567,6	1422,6	11,2	0	0
57	Сумська	місто	Глухів	36498,7	36544,3	45,6	23,93	0	0
58	Сумська	місто	Ромни	62911,3	66411,3	3500	23,5	0	0
59	Тернопільська	ОТГ	Коропець	7112,3	7306,6	194,3	19	0	0
60	Тернопільська	ОТГ	Чортків	52799,2	55873,8	0	20,3	3074,6	5,5
61	Тернопільська	ОТГ (обл.центр)	Тернопіль	388604,5	400211	5825,1	28,18	5781,4	1,4
62	Тернопільська	ОТГ	Борщів	30806,8	34068,3	3261,5	17	0	0,0
63	Тернопільська	ОТГ	Підволочиськ	38919,6	40400	1480,4	14,1	0	0,0
64	Тернопільська	ОТГ	Саранчуки	7659,2	8157,2	0	9,6	498,0	6,1
65	Херсонська	ОТГ	Гола Пристань	32455,5	33173,2	0	24,2	717,7	2,2
66	Хмельницька	ОТГ	Нетішин	56457,2	65478,7	529,2	26,2	8492,3	13,0
67	Хмельницька	ОТГ	Славутич	58867,8	60701	0	26,8	1833	3,0
68	Черкаська	ОТГ	Іванки	7983,1	8083,1	100	13,6	0	0
69	Черкаська	місто	Ватутіне	22599,3	23080,5	0	25,6	481,2	2,1
70	Черкаська	місто (обл.центр)	Черкаси	353372,1	379843,7	14288,4	29	12183,2	3,2
71	Черкаська	ОТГ	Шпола	41506,3	48134,9	6628,6	17,4	0	0,0
72	Чернівецька	ОТГ	Вашківці	30723	32114,8	0	17,7	1392	4,3
73	Чернігівська	ОТГ	Срібне	21536,9	25262,4	1952,5	11,1	1773,0	7,0
74	Чернігівська	ОТГ	Талалаївка	14201	14600	0	16,7	399,0	2,7
75	Чернігівська	ОТГ	Борзна	22958,1	25191,6	0	14	2233,5	8,9
76	Чернігівська	ОТГ	Короп	32194,9	36367,4	0	12,9	4172,5	11,5
77	Чернігівська	ОТГ	Козелець	37235,8	37501,8	266	16,1	0	0
78	Чернігівська	ОТГ	Мена	48876,1	55232,4	0	14,6	6356,3	11,5
79	Чернігівська	ОТГ	Варва	16961,9	17409,1	447,2	22	0	0
80	Чернігівська	ОТГ	Городня	38580,9	40031,8	0	20	1450,9	3,6
81	Чернігівська	ОТГ	Ніжин	95202,1	100096,4	1539,3	26,3	3355	3,4
82	Чернігівська	місто (обл.центр)	Чернігів	384287,8	402898,8	0	30	18611	4,6
83	Чернігівська	ОТГ	Новгород-Сіверський	17057,8	18784	0	22,6	1726	9,2